

Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Nurgül TEZCAN KARDAŞ¹, Reşat SADIK¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 12.07.2018

Kabul Tarihi: 08.08.2018

Online Yayın Tarihi:

13.08.2018

Bu çalışmada, öğrencilerin spor turizmine yönelik tutumlarını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir tutum ölçeği geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma temel araştırma niteliğinde olup, ölçek geliştirme sürecinde geniş bir literatür taraması yapılmış ve 157 maddelik madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan ölçek taslağı; spor bilimleri eğitimi ve turizm otel işletmeciliği alanlarında uzman kişilerin görüşleri doğrultusunda gözden geçirilmiş ve madde sayısı 51'e düşürülmüştür. Ölçek maddelerinin sıralanması ve ölçeğin bilgisayar ortamında düzenlenmesi sonucunda veri toplama aracı 5'li likert tipi olarak hazır hale getirilmiştir. Ölçeğin test edilmesi amacı ile araştırma kriterlerine uygun, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden 308 gönüllü öğrenciye ulaşılmış ve ölçek uygulanmıştır. Elde edilen verilerden yola çıkılarak yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi sonucunda 14 maddeden oluşan ve dört faktörlü bir ölçek ortaya çıkmıştır. Güvenirlik analizleri için Cronbach Alpha ve Spearmann – Brown korelasyon testleri kullanılmıştır. Ölçeğin alpha değerleri; “organizasyon” boyutunda .68, “kişisel katkı” boyutunda” .82, “iş olanağı” boyutunda .73, “ekonomik katkı” boyutunda .81, ölçeğin tamamında ise .86 olarak bulunmuştur. Test tekrar test güvenirliliğini belirlemek için yapılan analiz sonucunda ölçeğin iki uygulamada da tutarlı olduğu görülmüştür ($r = .80$). Ölçekte toplam açıklanan varyans 65.216 olarak elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre geliştirilen “Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği”nin (STYTÖ) 4 faktörlü geçerli, güvenilir ve kullanışlı bir ölçek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Spor, Turizm, Spor Turizmi, Tutum, Geçerlik

Scale of Attitude Towards Sport Tourism: Validity and Reliability Study

Abstract

Article Info

Received: 12.07.2018

Accepted: 08.08.2018

Online Published:

13.08.2018

In this study, it is aimed to develop a valid and reliable scale in order to measure the attitudes of students towards sports tourism. The study shows the features of basic research and a wide literature review has been made in the process of developing scale; and an item repository of 157 items has been formed. The formed scale draft has been checked up on in the light of views of the experts in education of sport sciences and tourism and hotel management; and the number of items has been decreased to 51. As a result of the sorting of scale items and organizing the scale in computer, the data collection tool has been made ready with a 5-point Likert scale. In order to test the scale, 308 students of Sport Sciences Faculty has been reached which is in accordance with the study criterion, and the scale has been applied on these students. As a result of the exploratory factor analysis which has been done in the light of the obtained data, a scale with 14 items and four factors has been obtained. For the reliability analysis, Cronbach Alpha and Spearmann - Brown Correlation tests have been used. The alpha values of the scale; .68 for "organization", .82 for "personal contribution", .73 for "job opportunities", .81 for "economic contribution", and for the whole scale it is found as .86. As a consequence of the analysis made in order to determine the test-retest reliability, it is seen that test is consistent in the results of the two tests ($r=.80$). The total explained variance in the scale has been obtained as 65.216. It is determined that the "The Scale of Attitude Towards Sports Tourism" which has been developed according to these results is a valid, reliable and useful scale.

Keywords

Sport, Tourism, Sport Tourism, Attitude, Validity

¹Düzce Üniversitesi, Spor bilimleri Fakültesi, Düzce/Türkiye

Giriş

Spor, insanları hem bedensel hem de ruhsal açıdan geliştiren ve belli kurallara bağlı olarak yürütülen faaliyetlerdir. Ayrıca spor, insanların fiziksel ve psikolojik gelişiminin yanı sıra sosyal ve kültürel olanaklarını da geliştirmektedir. Spor temelde boş zaman, dinlenme, eğlenme ve sağlıklı kalma yönünde gerçekleştirilen faaliyetlerdir. Diğer bir deyişle, insanın doğayla ve toplumla uyum içerisinde bireysel ya da toplumsal olarak boş zamanların değerlendirilmesi sürecine dayanmaktadır (Zgurovski ve Akin, 2016). Spor, bireysel olduğu kadar toplumsal bir dinamizm yoluyla ortaya çıkan, heyecan unsurunu bünyesinde barındırarak oyun ve yarışma atmosferini bir arada yaşatan, gündelik hayatın sıkıntı ve stresinden insanı uzaklaştırarak sağlıklı bir yaşamı amaçlayan, yarışma durumunda rekabet gücü taşıyan hareketlerin bütünüdür. Spor, insanların yeteneklerini sergilemesine olanak tanıyan ve seyircilere ise estetik ve teknik görsel etkinlikler sunan faaliyetleri kapsamaktadır (Salıcı ve Özdaşlı, 2016). Başka bir ifadeyle ise spor, insanın doğayla ve toplumla işbirliğine dayalı bireysel veya toplu olarak boş zamanlarda uygulanan oyun, oynama vb. faaliyetlerin kişilerde bedensel beceri geliştiren, sonuçları açısından kişileri barışçıl yapan, sağlık açısından önemli olan, izleyen açısından eğlendiren bağımsız, ekonomik, estetik, teknik, fizik, yarışmacı, mesleki ve toplumsal süreç şeklinde tanımlanmaktadır (Fişek, 1980). Turizm ise “Gittikçe artan hava değişimi ve dinlenme gereksinimleri, doğa ve sanatla beslenen göz alıcı güzellikleri tanıma isteğine; doğanın insana mutluluk verdiği inancına dayanan ve özellikle ticaret ve sanayinin gelişmesi ve ulaşım araçlarının kusursuz hale gelmelerinin bir sonucu olarak ulusların ve toplulukların birbirine daha çok yaklaşmasına olanak veren ‘modern’ çağa özgür bir olay”dır (Kozak, Kozak ve Kozak, 2015). Günümüzde turizm en genel anlamıyla “Ülke içi ve ülkeler arasında büyük insan kitlelerinin, dinlenmek, yeni yerler görmek, değişik kültürleri tanımak amacıyla seyahat etme faaliyetleri” olarak ifade edilebilir. Böylece; birey, aile, toplum ve sosyal sınıflar üzerinde etkiler doğuran sosyal bir olgu olarak öne çıkmaktadır (Bahar, Çelik ve Samırkaş, 2015). Spor ve turizm kavramları birbiriyle yakın ilişki içinde olan iki kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok açıdan ülke tanıtımına katkı sağlamasının yanı sıra günümüzde insan yaşamının önemli bir parçası haline gelen spor, turizm sektörü ile önemli bir turizm alanı oluşturmaktadır. Spor turizmi, insan sağlığını da etkileyen bir alternatif turizm türüdür. Spor turizmi faaliyetleri, insanların farklı kültürleri ve ülkeleri tanımalarına yardımcı olan sosyal bir olaydır. Turistler gittikleri yerleri etkilemekte ve gittiği yerden etkilenmektedir. Bu şekilde farklı toplumlar ve kültürler arasında bağlar güçlenmektedir. İnsanların birbirini tanınması için düzenlenen sportif oyunlar, fuarlar, panayırılar, festivaller, ve karnavallar her sene binlerce insanı başka ülkeleri, şehirleri tanımaya ve ziyaret etmeye teşvik etmektedir. Spor faaliyetlerine sporcu olarak ya da izleyici olarak katılmak insanların önemli seyahat nedenleri arasındadır. İnsanları seyahate yönlendiren spor faaliyetleri, doğrudan turizme katkısı sağlamaktadır. Spor turizminin gelişimi bir bölgede yapılan spor faaliyetleri ile paralellik gösterir. Spor turizmi kişilerin eğlenmek amacıyla sürekli yaşadıkları yerden ayrılarak, spor faaliyetlerini seyretmek ya da bunlara katılmak amacıyla yaptıkları seyahatler olarak tanımlanmaktadır (Gibson, 1998). Turco, Riley ve Swart (2002)’a göre spor turizmi, insanların önceden belirlenmiş spor faaliyetine aktif yada pasif katılımı ile gerçekleşen seyahatlerden oluşan turizm türüdür (Turco vd., 2002). Başka bir ifadeyle spor turizmi, sporla ilgili faaliyetleri yapmak veya izlemek için yapılan seyahat ve deneyimlerdir (Ross, 2001). Bireysel ve toplumsal katkıları da göz önünde bulundurulduğunda,

spor turizmine yönelik bakış açısı son derece önem arz etmektedir. Bu bağlamda, bireylerin spor turizmine yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunun saptanmasının, alanın gelişiminde de etkili olacağı düşünülmektedir.

Tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2004). Smith'e (1968) göre tutum, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir (Kağıtçıbaşı, 2005). Tutumların zihinsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üçe ayrılır. Bu öğeler arasında çoğunlukla örgütlenme, dolayısıyla da iç tutarlılık olduğu düşünülmektedir. Bu varsayıma göre, kişinin bir konu hakkında bilgi sahibi olduklarını (bilişsel öğe) ona nasıl bir duygu durumuyla yaklaşması gerektiğini (olumlu, nötr, olumsuz) ve ona karşı nasıl bir davranış ortaya koyacağını (davranışsal öğe) belirler. Kişinin bir nesne, durum ya da kişi hakkında zihinsel, duygusal ve davranışsal anlamda ortaya koyduğu duruş onun tutumunu yansıtır. Bundan dolayı da tutumun ortaya çıkması için söz konusu üç öğe arasında örgütsel ve uyumlu bir ilişki ve eşgüdüm olmak mecburiyetindedir. Zihinsel, duygusal ve davranışsal öğeler arasında bir iç uyum ve örgütlenme, yani eşgüdüm olmadığı sürece tutumun oluşması da mümkün değildir (İnceoğlu, 2010).

Materyal ve Yöntem

Bu araştırmada, öğrencilerin spor turizmine yönelik tutumlarını belirlemeyi hedefleyen bir ölçme aracı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışma, temel araştırma niteliğinde olup, ölçek geliştirme aşamaları izlenerek gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik uygulamasının test edilmesi aşamasına Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 113 kadın 195 erkek olmak üzere toplam 308 gönüllü öğrenci katılmıştır. Çalışma gurubu daha önce spor turizmi dersi almış öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmada, "amaçlı örnekleme" yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin seçilmenin sebebi, zengin bilgi kaynağı olabilecek bireylerin saptanmasına olanak vermesidir (Balci, 2011).

Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği'nin geliştirilmesinde konu ile ilgili geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Alan yazın irdelendiğinde, spor turizmine yönelik çok sayıda hizmet kalitesi algı çalışmalarının olduğu fakat tutumların belirlenmesi amacı ile geliştirilmiş bir ölçek olmadığı görülmüştür.

Spor Turizmine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesinde, öğrencilere spor turizmi kendilerine ne ifade ettiği sorulmuş ve yaklaşık 100 öğrenciden yanıtlar alınmıştır. Elde edilen bilgiler ışığında, geliştirilmiş olan hizmet kalitesi, tutum ölçekleri ve ilgili literatür incelenerek ölçek için madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçek taslağında 157 madde yer almıştır. Oluşturulan ölçek taslağı; spor bilimleri eğitimi, turizm otel işletmeciliği, ölçme ve değerlendirme alanlarında uzman kişilerin (8 uzman) görüşleri doğrultusunda gözden geçirilmiş ve 97 maddeye inen ölçek taslağı ikinci kez uzman görüşlerine sunulmuştur. Ölçek taslağındaki maddeler sonuçta 24'ü olumlu, 27'si olumsuz olmak üzere toplam 51 maddeden oluşmuştur. Kapsam geçerliliği aşamasında Davis tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte uzman görüşleri 4 aşamalıdır. Uzman görüşleri; "madde özelliği temsil ediyor, maddenin biraz düzeltmeye ihtiyacı var, maddenin oldukça düzeltmeye ihtiyacı var ve madde özelliği temsil etmez" biçiminde sıralanmaktadır. Ölçekteki aday madde

için tüm uzman formlarındaki ilk iki maddenin toplamı, toplam uzman sayısına bölünerek KGİ'leri elde edilir. Eğer KGİ indeksi .80'den büyükse madde kapsam geçerliliği açısından yeterlidir. Düşük KGİ maddeleri ise elemine edilir (Davis, 1992). Çalışmada, ölçeğin tümü için, KGÖ .64, KGİ değeri ise .81 olarak saptanmıştır. Ölçek maddeleri rastgele sıralanmış ve bilgisayar ortamında düzenli hale getirilmiştir.

Ölçeğin test edilmesi amacı ile Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden 358 gönüllü öğrenciye ulaşılmış ve ölçek uygulanmıştır. Uygulanan ölçeklerden 50 tanesi eksik doldurulduğu için değerlendirmeye alınmamıştır. Yapılan bu çalışmaların ardından ölçme aracının yapı geçerliliği Faktör Analiziyle incelenmiştir. Faktör analizi olarak Açıklayıcı (AFA) ve Doğrulayıcı (DFA) olmak üzere iki tür yaklaşım vardır (Büyüköztürk 2006). Çokluk ve ark. (2010)'a göre, geçerlilik ve güvenilirlik olarak daha önceden kanıtlara sahip olan özgün araçların uyarlama çalışmalarında önceden keşfedilen kuramsal yapıyı tanımlayan modelin, uyarlanacak olan kültürde toplanan verilerle ne derece uyum gösterdiği, kısacası modelin geçerliliği, doğrulayıcı faktör analizi kullanılarak incelenebilmektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk 2010). Bu çalışmada ise Açıklayıcı Faktör Analizi kullanılmıştır. Faktör analizi, aynı yapıyı ya da niteliği ölçen değişkenleri bir araya getirerek ölçmeyi az sayıda faktör ile açıklamayı amaçlayan bir istatistiksel tekniktir" (Büyüköztürk, 2006). Çalışmada, 51 maddeden oluşan ölçme aracının kaç faktörlü olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla toplanan veriler üzerinde temel bileşenler analizi ve taslak ölçeğin birbirinden bağımsız alt faktörlerini belirlemek için varimax dik döndürme yöntemi uygulanmıştır. Faktör belirlemede; açıklanan varyans oranı, öz değerler çizgi grafiği ile KMO (KaiserMeyer-Olkin) ve Bartlett küresellik (Bartlett's Test of Sphericity) testi yapılmıştır. Bu aşamadan sonra her bir faktöre giren ölçek maddeleri incelenmiş ve alt boyutlar isimlendirilmiştir. Elde edilen alt boyutlar tekrar uzman görüşüne sunularak "kişisel katkı", "ekonomik katkı", "iş olanağı" ve "organizasyon" olarak isimlendirilmiştir.

Kullanışlılık

Bir ölçme aracıda bulunması gereken en önemli özelliklerden biri de kullanılabilirliktir. Bir ölçeğin kullanılabilirliği, geliştirilmesi, çoğaltılması, uygulanması ve puanlanması aşamalarının kolay ve ekonomik olması demektir (Tekin, 2010). Geliştirilen "Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği", gönüllü katılımcılara araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Gönüllü katılımcılar ölçeği 8 ile 15 dakika arasında doldurmuşlardır. Ölçeğin derecelendirilmesinde beşli Likert tipi kullanılmıştır. Beşli derecelendirme ölçeğine uygun olarak elde edilen ağırlıklı ortalama puanların derecelendirilmesi ve yorumlanması için 1.00 - 1.79; 1.80 - 2.59; 2.60 - 3.39; 3.40 - 4.19; 4.20 - 5.00 aralıkları kullanılmıştır. Derece biçimi "Kesinlikle Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Kesinlikle Katılmıyorum (1)" şeklindedir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde istatistiksel analizler neticesinde elde edilen verilere ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

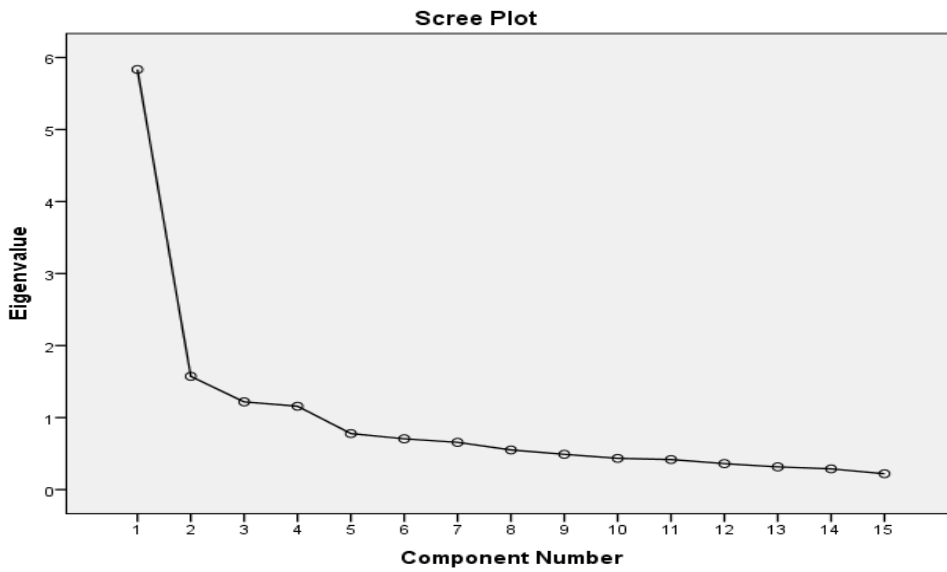
Ölçeğin KMO değeri 0.84, Bartlett testi 1929,553 ve $p < 0,00$ olarak bulunmuştur. Faktör yük değeri 0.40'ın altında kalan ve aynı zamanda birden fazla faktöre yüklenme nedeniyle bazı maddeler ölçekten

çıkarılmıştır. Faktör yük değerlerinin, 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür. Ancak uygulamada az sayıda madde için bu sınır değer 0,30'a kadar indirilebilir (Büyüköztürk, 2014).

Tablo 1. KMO ve Bartlett's Test Tablosu

Kaiser - Meyer Olkin Measure of	Sampling Adequacy	.84
	Approx. Chi-Square	1929.553
Bartlett's Test of Sphericity	Df	105
	Sig.	.000

Faktör Sayısının Belirlenmesi: Maddeler arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilecek faktör sayısını belirleyebilmek için yamaç birikinti grafiği, özdeğer ve varyans yüzdelerinden yararlanılmıştır (Çokluk ve ark., 2012). Özdeğer ve varyans yüzdelerine ilişkin tablo ve yamaç birikinti grafiği aşağıda verilmiştir.

Şekil 1. Spor Turizmi Tutum Ölçeği Yamaç Birikinti Grafiği

Şekil 1 incelendiğinde, Scree Plot grafiğinde ölçeğin 4 boyuttan sonra yatay eksene paralel olduğu görülmektedir. Bu durum ölçeğin dört boyutlu olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Ölçeğin Faktörlere Göre Varyans Değerleri

Faktör	Varyans Yüzdesi	Toplam Varyans Yüzdesi
1	20.493	20.493
2	18.438	38.931
3	15.188	54.119
4	11.097	65.216

Tablo 2 incelendiğinde, ölçeğin 4 faktörlü, toplam açıklanan varyansın ise 65.216 olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Spor turizmine yönelik tutum ölçeği faktör analizi madde yük değerleri

Maddeler	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4
M4				.816
M11	.771			
M13	.733			
M14	.675			
M15				.857
M16	.714			
M24	.613			

M26			.829
M29			.662
M32		.741	
M33		.772	
M38		.719	
M39		.658	
M48			.768

Tablo 3'teki Faktör analizi sonucuna göre ölçeğin 4 faktörlü, maddelerin yük değerlerinin .61 ile .85 arasında değiştiği görülmektedir.

Tablo 4. Ölçeğin faktörlere göre Cronbach Alpha değerleri

Faktörler	Cronbach Alpha
Faktör 1	.82
Faktör 2	.81
Faktör 3	.73
Faktör 4	.68
Toplam	.86

Tablo 4 incelendiğinde, güvenilirlik katsayıları birinci boyutta .82, ikinci boyutta .81, üçüncü boyutta .73, dördüncü boyutta ise .68 olarak hesaplanmıştır. Ölçek güvenilirliği ise .86 bulunmuştur. Bu oranlar ölçek güvenilirliği için yeterli seviyededir. Ölçeğin güvenilirliği test tekrar test yöntemiyle denenmiş ve r değerinin .80 olduğu görülmüştür.

Tablo 5. Ölçeğin toplam puan ve alt boyut puanları arasındaki korelasyon sonuçları.

Boyutlar		Toplam	İş Olanığı	Kişisel Katkı	Ekonomik Katkı	Organizasyon
Toplam	Korelasyon	1,000	,872**	,903**	,853**	-,644**
	Sig. (2)	.	,000	,000	,000	,000
	N	308	308	308	308	308
İş Olanığı	Korelasyon	,872**	1,000	,713**	,732**	-,498**
	Sig. (2)	,000	.	,000	,000	,000
	N	308	308	308	308	308
Kişisel Katkı	Korelasyon	,903**	,713**	1,000	,664**	-,548**
	Sig. (2)	,000	,000	.	,000	,000
	N	308	308	308	308	308
Ekonomik Katkı	Korelasyon	,853**	,732**	,664**	1,000	-,349**
	Sig. (2)	,000	,000	,000	.	,000
	N	308	308	308	308	308
Organizasyon	Korelasyon	-,644**	-,498**	-,548**	-,349**	1,000
	Sig. (2)	,000	,000	,000	,000	.
	N	308	308	308	308	308

Tablo 5'te toplam puan ile boyutlar arasındaki korelasyon görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Spor ve turizm bölümlerinde öğrenim gören sporcu gençlerin spora turizmüne yönelik tutumlarını ölçebilir nitelikte bir ölçek geliştirebilmek için yapılan bu çalışma yeterli gönüllü katılımcı sayısı ve yapılan istatistiksel analizler ile uygulanabilir bir ölçek halini almıştır. Ölçeğin geliştirilmesinde, alan yazın derinlemesine incelenmiş, madde havuzu oluştuktan sonra kapsam ve görünüş geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuştur. Kapsam geçerliğini test etmede kullanılan mantıksal yollardan biri, uzman görüşüne başvurmadır (Büyüköztürk, 2016). Kapsam geçerliğinde, uzman görüşlerinin değerlendirilmesi

amacıyla Davis tekniği uygulanmıştır. Tekniğin kapsam geçerlik indeksi olarak 0.80 değeri ölçüt olarak kabul edilmektedir (Davis, 1992). Ölçeğin tümünde KGİ değerleri uygun kriterlerde bulunmuştur. Ölçeğe yönelik faktör analizi öncesi anlaşılabilirliğinin test etmek amacıyla ölçek, yaklaşık 50 öğrenciye uygulanmış ve denenmiştir. Gerekli geribildirimlerin alınmasıyla, tespit edilen sorunlar giderilmiştir. Daha sonraki süreçte, ölçek faktör analizine giren maddeleri belirlemek için 308 öğrenciye ulaşılmış, hazırlanan taslak ölçek, öğrenciler tarafından doldurulmuştur.

Çalışmada, 4 faktörlü bir yapı oluşmuş ve toplam açıklanan varyans 65.216 bulunmuştur. Literatürde, maddelerin ortak faktör varyanslarının 1.00'a ve 0.66'in üzerinde olması önerilmektedir ancak uygulamada bunu karşılamanın zor olması nedeniyle yapılan analizlerde faktör yüklerinin toplam varyansı açıklama yüzdesinin 40 ile 60 arasında olması yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2016). Madde yük değerlerinin .61 ile .85 arasında değiştiği görülmüştür. Oluşan faktörlere alan yazına ve madde içeriklerine uygun olarak isimler verilmiştir. Ölçeğin alpha değerleri; "organizasyon" boyutunda .68, "kişisel katkı" boyutunda .82, "iş olanağı" boyutunda .73, "ekonomik katkı" boyutunda .81, ölçeğin tamamında ise .86 olarak bulunmuştur. Ölçek test tekrar test yöntemiyle denenmiş ve iki ölçüm arasındaki korelasyon ($r=.80$) saptanmıştır. Bu değerlerin, ölçek güvenilirliği için yeterli seviyede olduğu söylenebilir. Ölçeğin ve alt boyutlarının arasındaki ilişki Spearman-Brown korelasyon analizi tekniği ile değerlendirilmiş olup ölçeğin toplam puan ve tüm alt boyut puanları arasında istatistiksel açıdan ($p<0.001$) anlamlı ilişki bulunmuştur.

Bu çalışma kapsamında, spor turizmine yönelik tutumların saptanmasında yararlanılacak olan geçerli ve güvenilir bir "Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği" (STYTÖ) geliştirilmiştir. Geliştirilen bu ölçek, alana yönelik yapılan diğer ölçeklerden farklı olarak tutumların saptanmasında önem taşımakta ve alana farklı bir bakış açısı getirmektedir.

Bu sonuçlara göre "Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği"nin 2 olumsuz 12 olumlu olmak üzere toplam 14 ifadeden oluşan 4 faktörlü geçerli, güvenilir ve kullanışlı bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynaklar

- Akın, A. (2015). "Spor Turizminin Etkileri Üzerine Bir Alan Araştırması". *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3 (2), ss.20-30.
- Bahar, O., Çelik, N. ve Samırkaş, M. (2015). *Farklı Boyutlarıyla Sürdürülebilir Turizm*. Muğla: Süre Yayınevi.
- Balcı, A. (2011), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*, 9. Baskı, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Veri Analizi El Kitabı*. 6. Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Davis, L.L. (1992). Instrument review: Getting the most from a panel of experts. *Applied Nursing Research* 1992; 5:194-197.
- Fişek, K. (1980). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayını.

- Gibson, H. (1998). Active Sport tourism: Who participates ?" *Leisure Studies* 17 (2- 3), pp.46-170.
- İnceoğlu, M. (2004). Tutum, algı, iletişim. Ankara: Elips Kitap.
- İnceoğlu, M. (2010). Tutum Algı İletişim (Beşinci Baskı). İstanbul: İyi İşler Yayıncılık ve Matbaacılık, 20-29
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2005). Yeni insan ve insanlar. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kozak, N., Kozak, M.A. ve Kozak, M. (2015). Genel Turizm – İlkeler – Kavramlar. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Salıcı, O. ve Özdaşlı, K. (2016). "Türkiye Spor Turizminde Masa Tenisinin Yeri". Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 3 (6), ss.36-46.
- Tekin, H. (2010). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Ross, S. D. (2001), „Developing Sport Tourism. An e-Guide for Destination Marketers and Sports Events Planners, National Laboratory for Tourism and Commerce" Illinois: University of Illinois at Urbana-Champaign: 3, pp.3-7.
- Turco, D.M. Riley, R.S. Swart, K. (2002), Sport Tourism, USA: Fitness Information Technology Inc.
- Zgurovski, K. ve Akın, A. (2016). "Spor Turizminin Gelişimine Yönelik Alan Araştırması (Gaziantep Örneği)". Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 13 (1), ss.47-59.

Makale Alıntısı

Kardeş, T.N., Sadık, R. (2018). Spor Turizmine Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması [Scale of Attitude Towards Sport Tourism: Validity and Reliability Study], *Spor Eğitim Dergisi*, 2 (2), 28-35.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.